

Burgemeester en wethouders

Aan de Rekenkamercommissie van de gemeente Amersfoort

Uw brief/kenmerk

Ons kenmerk

DIR/BSV/SB/5445057

Onderwerp

bestuurlijke reactie rekenkamerrapport 'Nazorg:
Terugkeer ex-gedetineerden in de Amersfoortse
samenleving'

Datum

21 februari 2017

Geachte leden van de Rekenkamercommissie ,

Wij ontvingen uw onderzoeksrapport 'Nazorg: Terugkeer van ex-gedetineerden in de Amersfoortse samenleving'. U verzoekt in de begeleidende brief om een bestuurlijke reactie. Met deze brief maken wij graag gebruik van deze mogelijkheid.

Zorg voor een kwetsbare groep

Allereerst willen wij u danken voor het uitvoeren van dit onderzoek. De invulling van het nazorgbeleid voor ex-gedetineerden is een terrein waarover in Nederland slechts een beperkt beeld van bestaat. Dit onderzoek levert een waardevolle bijdrage aan ons inzicht. U heeft zich breed georiënteerd en naast het bestuderen van regelgeving en werkwijze, diverse ketenpartners en cliënten geïnterviewd. De combinatie van regelgeving en de menselijke maat versterken de stevigheid van uw onderzoek. Uw onderzoek laat treffend zien dat het geen gemakkelijke taak is om ex-gedetineerden de handvatten te geven die zij nodig hebben om terug te keren in de (Amersfoortse) samenleving. Het is daarbij een voortdurend zoeken naar de combinatie van regelgeving en de menselijke maat. De inzet van alle partijen die hierbij betrokken zijn, is daarbij essentieel. Wij zijn blij te constateren dat deze betrokkenheid, korte lijnen en inzet als succesfactor en kracht van de huidige aanpak is her- en erkend in dit rapport.

Reactie op de aanbevelingen

U doet 7 aanbevelingen in uw rapport. Hieronder treft u onze reactie hierop.

Inlichtingen bij
M.J.B. Reijlink
(033) 469 46 78

Bezoekadres
Stadhuisplein 1
Amersfoort

Uit het rapport komt naar voren dat een alomvattende beschrijving van het Amersfoortse nazorgbeleid ontbreekt. In navolging van aanbeveling 1 zullen wij hiervoor een beleidskader opstellen. Ook beveelt u aan om een de afspraken met ketenpartners schriftelijk vast te leggen en te zorgen voor een clientvolgsysteem. Wij ondersteunen dit ten zeerste en zijn al enige tijd bezig met het ontwerpen van een clientvolgsysteem. Wij doen dit in regioverband en dit kost tijd. Het is belangrijk dat we hier stappen in gaan zetten en we zullen ons blijven hardmaken om de voortgang te bespoedigen.

Aanbeveling 2 spreekt over het belang van goede afspraken over privacy met ketenpartners. Privacy is een voortdurend aandachtspunt in het technisch en menselijk handelen van de gemeente en ketenpartners. Ons uitgangspunt hierbij is het privacyreglement van de Persoonsgebonden Aanpak (PGA) en het Convenant re-integratie van (ex)gedetineerden. Wij gaan na in hoeverre deze voldoende dekkend zijn voor alle werkzaamheden die worden uitgevoerd in het kader van nazorg.

Onder aanbeveling 3 vraagt u onderzoek te doen naar de mogelijkheden tot nazorg aan kortgestraften (iemand met een detentieduur korter dan 90 dagen). Zoals uit uw onderzoek blijkt, gaan wij hier in praktijk al pragmatisch mee om. Kortgestraften zijn in Amersfoort niet per definitie uitgesloten van nazorg. Wij zien dat we hier juist effect kunnen bereiken. Tegelijkertijd vraagt een structurele inzet extra mankracht. Het uitbreiden van de doelgroep met kortgestraften zal naar schatting een uitbreiding van 160 ex-gedetineerden op jaarbasis betekenen en in ieder geval 1 extra FTE aan man/vrouwkracht vragen bij het coördinatiepunt nazorg. Wij zullen dit betrekken bij de afwegingen rond de kadernota.

Aanbeveling 4 spreekt over het in kaart brengen van de gewenste resultaten van nazorg en deze vervolgens te beoordelen in het licht van de beschikbare middelen. Bij het in kaart brengen van de gewenste resultaten zal het client-volgsysteem, zoals onder aanbeveling 1 beschreven, een belangrijke rol spelen. Een kanttekening hierbij is dat de gewenste resultaten niet zo eenduidig te definiëren zijn als wellicht lijkt. Immers hebben we het over voorkomen van recidive of over de vermindering van zwaarte of frequentie en daarmee overlast voor de maatschappij?

Onder aanbeveling 5 vraagt u te zoeken naar oplossingen voor de knelpunten op het leefgebied onderdak. Het hebben van een plek om te wonen zien wij als voorwaarde voor een geslaagde terugkeer. Uit uw rapport komt naar voren dat er te weinig plekken zijn voor ex-gedetineerden binnen de beschermde woonvormen. De doelgroep is moeilijk te plaatsen en wordt regelmatig afgewezen. Enerzijds zal de sociale woningbouwopgave soelaas bieden doordat de doorstroom vanuit beschermd naar sociale woningbouw beter wordt. Anderzijds blijft het soms moeilijk de juiste mensen bij elkaar te plaatsen in beschermde woonvormen. Dit geldt overigens in brede zin voor de doelgroep voor wie beschermd wonen bedoeld is. Wij onderkennen de dilemma's die hiermee gepaard gaan en nemen dit mee rond het beleidskader Opvang en Bescherming dat in voorbereiding is.

U beveelt aan de beslissing om geen huur door te betalen uit de bijzondere bijstand bij kortdurende detentie te heroverwegen. Doorbetaling van de vaste lasten uit de bijzondere bijstand bij detentie is strijdig met artikel 13 van de Participatiewet. Bij zeer dringende redenen is er een mogelijkheid om hiervan af te wijken. Dit hebben wij de afgelopen jaren een paar keer gedaan. Wij zien echter wel degelijk het belang vanuit het oogpunt van nazorg om bij kortdurende detentie te bezien of het nodig is om de huur door te betalen. In de praktijk gaat het in Amersfoort om enkele gevallen per jaar (een kleine groep alleenstaanden) waarbij de totale kosten beperkt zijn. Wij verwachten mede op ervaringsgegevens bij andere steden dat dit gaat om 5 à 10 gevallen per jaar. Wij zien mogelijkheden om dit vanuit het financieel vangnet te bekostigen. We zullen hiertoe nadere criteria opstellen.

U beveelt bij aanbeveling 6 aan om in gesprek te gaan met ketenpartners om de continuïteit van zorg, ook tijdens detentie, te verbeteren. De continuïteit van zorg is een aandachtspunt. Dit hangt nauw samen met nationale wetgeving en wij zullen dit op Rijksniveau aankaarten. Op het moment dat iemand in detentie komt, worden lopende ziektekostenverzekeringen, schuldhulpverleningstrajecten en dergelijke stopgezet. Op dat moment komt de persoon in kwestie onder de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) te vallen en nemen zij deze verantwoordelijkheden op zich.

Bij aanbeveling 7 vraagt u ons in gesprek te gaan met ketenpartners om in de toekomst ook de motivatie van de ex-gedetineerden te betrekken bij de screening. In praktijk werken we al zo in Amersfoort. Motivatie is echter geen onderdeel van het landelijk screeningsproces en het formulier dat DJI hanteert. Tijdens het Ketenpartneroverleg Nazorg zullen wij dit punt aan de orde stellen in gesprek met de DJI.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Amersfoort,

de secretaris,

de burgemeester,